

Szerkesztőségi iroda:
Rimaszombat, Rimasor 25.
sz. a. — Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem
fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:
R.-szombat, Losonczy-utca
24. sz. **Rábely Miklós** könyv-
nyomdájában. — Ide inté-
zendők a kiadóhivatalt illető
előfizetési pénz-, hirdet-
mény-, nyilttér- és felszó-
lamlások.

Hirdetési díj:
Egy négy hasábos petitsor
térfogata . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beik-
tatás után . . . 30 kr.

Nyilttér:
Egy sor . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legcélszerűbben posta-
utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** esupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A letűnt csillag.

Ez is olyan volt mint a többi. — Ott ragyo-
gott keleten, hogy sugarainak fényével elhomályo-
sítsa társait; esodálkozásra ragadja a fenkölt lelkűt;
ámulatba ejtse a tudatlant, — de magához édesgesen
bűvös varázserejével boldogot s boldogtalant, — s
aztán rövid idő múlva letűnjék az ég azurjáról, hagyva
maga után sötétséget, kishitűséget, gunyakazajt itt-
ott egy kis reményt, de nagymérvű kétségbeesést
még azok között is, kik várták s így hittek, remél-
tek és bíztak benne.

És ettől kezdve folyton keresik, pedig csaknem
kétezer év tűnt el azóta.

Keresi a szegény füstös kunyhója dűledező
falai között, keresi a gazdag kincsalmaza mellett,
az ügyefogyott eszmének zürzavarában, a
bölcset az érzékelhető és gondolati világ összes bi-
rodalmában, a boldog-szerelmes kedvesének csil-
logó szemében, a megcsalatott fájdalomnak
tengerében, — s mind hasztalan.

A szegény folyton rettegésben tartja a hol-
nap; a gazdagot lebilenseli kincsalmazának
csillogása és csengése; az ügyefogyott nem tud
kibontakozni az eszmék romjai közül; a bölcset tév-
útra vezet a föld titokzatos mélyével, az ég kifür-
késztetlen csillagvilágával; — s míg a boldogot
rövidlátóvá teszi szerelme és boldogsága: addig a
megcsalatott előtt a biztos irányba vezető
utat saját fájdalomnak örvényei zárják el, — s a
csillag nincs sehol.

Pedig e nélkül az összes emberiség egész
multja üres ömlengés, — jelene értéknélküli gyer-
mek-játék, — jövője pedig üres ábránd, hiu esalfa
fény, mely a biztos révpárt helyett bűzhödött mo-
esárok közé vezet.

S épen azért van nekünk szükségünk e csil-
lagra, azért keresi az emberiség már csaknem két-
ezred év óta hiába.

Hiába?! Óh nem.

Tekintsünk be csak e szalmafedelű kunyhó kis

ablakán, kiket látunk a barátságos tűzhely körül?
Egy apát és anyát, körülök csacsogó gyermekeso-
port. Az apa homlokán ott vannak a sötét redők,
miket a fárasztó munka, lelketlő gondok véstek
oda láthatlan kezekkel; de e mély redők lesimul-
nak az anya mosolyára, a gyermekek pajzansá-
gára, s a boru az arczról eltűnik, mint sötétség a
kelő nap sugarától, s a család fő szívében egy
szent érzet, az önbizalom tüze gyul lángra, s az
arcz átszellemül, mert hiszen neki élni, munkál-
kodni, küzdeni és szenvedni kell azokért, kik az ő
szívének kedvesei. Ezeknek jóléte, boldogsága köl-
csönöz neki erőt a holnapi nehéz munkára, mert
hiszen életének nagy értéke, határozott célja van.

Nemde a letűnt csillag kél itt fel más alak-
ban, más égen?

Vagy tekintetek be a palotába, melynek fél-
reeső zugában kincsalmazától körülvéve aggott
férfi áll. Egy eltévesztett élet egész fájdalma ül ez
arczon, szemei nem csillognak többé lázasan a kincs-
almaz láttára, s minél fénylőbb ragyognak arany,
ezüst s drágakő: annál sötétebb lesz az arcz. —
De ime a megtört alak felegyenesedik, a kiaszott
arczon szokatlan fény vonul át, s midőn szemeit
lezárja a halál angyala, akkor tudjuk meg az át-
változás okát, mert hiszen a czéltévesztett élet vég-
lobbanását boldoggá tette azon tudat, hogy nem
élt hasztalanul, mert a halmazzá nőtt filéreket,
melyeket nélkülözések közt rakott össze, a közügy
oltárára rakta az elhunyt áldozatul.

Nemde e változást ama csillag megjelenése
idézte elő?

Hát azt, ki tévedező tekintettel, szédült voná-
sokkal jár-kelet utczáról-utczára; kinek láttára a szá-
nalom fájo érzete kél szívünkben, mi tette zavarttá? —
mi törte meg lelkének röpke szárnyát? — s mi dulta
fel keblének érzelmeit? Hiszen ő is kereste a csil-
lagot, kereste az ég azurján a tudomány eszközei-
vel, s míg új meg új világrendszereket fedezett fel,
addig ezt megtatálnia nem sikerült; reménytelenség

és kétely testben és lélekben megtörték őt, ki nem-
zetének bálványá vála.

Igen, mert a külvilágban kereste, s feledte az
emberi kebelt, hol az eltűnt tanyát ütött,

Igen az emberi kebelben kell azt keresnünk,
mert ide szállott be, s jótékony melege áthatja a
tiszt, érző szívet, s míg elúzi onnan a bu és bá-
nat sötét fellegét, — ha fájdalom kinez benünket;
addig másrészt boldogságunkat teszi édessé; lelkesít
bennünket minden szép, jó és nemes iránt; magtanít
élni, munkálkodni saját magunk érdeke mellett a
közügy, a haza felvirágzására. S zuduljon bár elle-
nünk az üldözés, megvetetés, rágalom teljes ere-
jével; üldözzön bár a kérlelhetlen sors haragja: ha
e csillagot kebelünkben meghonosíthatjuk, — mint-
hogy ez csak tiszta kebelben üthet tanyát, — bátran
megállhatunk a vészekkel szemben, szenvedésünk
édessé válik, örömünk pedig felmagasztal.

Legyen e letűnt csillag ismételt megjelenése
olvasóinknak karácsonyi ajándéka!

Tisztújító megyegyűlés.

Gömörmegye tisztújító közgyűlését folyó hó 20. és
21-ik napjain tartotta Rimaszombatban. Míg a központi
tisztviselők ellenjelölt nélkül állottak, addig az egyes járú-
sokban élénk mozgalom volt észlelhető a megelőzőt napok-
ban. — Seregestül érkeztek már a megelőzőt napon a gyű-
lés helyére választók és jelöltek bizva és remélve. — Kü-
lönösen nagy súlyt fektettek többen arra, hogy minő állás-
pontot foglal el Rimaszombat városa, s bizonyára többen
fellelegzettek, még pedig szabadabban, midőn megtudták,
hogy a városban lakó megyebizottsági tagok sem egyik,
sem pedig másik jelölt mellett tömegesen állást nem fog-
lalnak, hanem kiki saját legjobb meggyőződését követendő,
nehogy az tűnjék ki, — mit sokan rebesgettek pusztán el-
lenszenyből, — hogy Rimaszombat városa fogja dominálni
a megyét, s érezetnie fogja rokon vagy ellenszenvét azon
járásokkal, melyek a székhelykérdésben mellette vagy elle-
ne küzdöttek. Ez eljárás bizonyára fényes tanúsága annak,
hogy Rimaszombatot mint eddig, úgy ezután sem vezetend-
dik partiális érdekek.

Reggeli 9 órakor nyitotta meg Fáy Gusztáv főispán

TÁRCSA.

A krisztkindli.

(Felolvasatott dez. 19-én — a tisztújítás előestéjén.)

Gergely pápa szerint december huszonöt.
Mikor a kis Jézus elérkezik hozzánk.
Bizony ránk is férne, — van hozzá bűn elég, —
Hogy szívünk oltárán tömjénnel áldoznánk.
Ma az érdek a fő, azé a diadal.
Most nem kis Jézus kell, hanem nagy hivatal.

Rá se gondolnak ma, hogy a születésnek,
De a választásnak órája mint ütött.
December huszonöt? Jöjjön el a hogy tud.
— Meg is érdemelnék érte huszonötöt. —
A választást nekünk kapósabbnak látta,
Unnep elé azért tüzte — Tisza-pápa.

Igy hát a karácsony holnap érkezik el,
Vagyis ma van annak az előestéje.
Mit hoz a választás? — jó von megálmodni,
Sok embernek lesz itt nyugtalan az éje.
Ugy-e, hogy jó volna égi segély néha?
Hja! elkeltt volna járnai rórátára!

Ma lett elvégezve a kandidálásnál:
Kik versenyezzenek holnap a csatába!
Tizenkilenc levén a kandidáló nap:
Nem vétettett senki külön pártfogásba.
Mondván a bizottság, hogy senkihez nem húz:
Egyik tizenkilencz, másik — egy hujja husz.

Krisztkindlinek jött a választási actus.
Csak oszt a hivatalt bölesen osztogassák!
Kis hujja, hogy nem jött, — csak az Isten örzött, —
Másik krisztkindlinek a zsidóbázasság.
Kedveztek még egyszer a Jézus nevének,
Hadd szülessék még most tisztán kereszttyénnek.

Majd karácsony után, a tél folyamában,
A farsangon ugyis sokat bolondozunk;

A sok bolondság közt egynek az is jó lesz,
Hogy feleségnek egy szép zsidó lányt hozunk.
Meglátjuk, hogy a kik ugy kaptunk ezeken,
Meghal-e értünk a Krisztus nagy-pénteken?

No de addig nézzük a karácsony fáját!
Szeszélyes fácska ez, azért van sok ága!
Egy-egy hajlós ágon némelyiknek „prezent,”
— Hivatalképiben van akasztva rája. —
Más ember számára ágat azért hajta,
Legyen mivel a port majd elverni rajta.

A kiről az újság előre hirdette,
Hogy őt megválasztják ez s ez hivatalba,
Az már a választást bizonyosra vette:
Pedig a hir, kivált ha előljár — esalfa.
Hyeure ha bukik, egyebet mit mondjak:
Hire futamodott, mint a **rosz** asszonyoknak.

A ki azért remélt, mert ő jó kereszttyén,
Es a Krisztus nevével segítségül kérte,
S a mellett elbukik, — hát tanuljon róla,
Lássá be, hogy a hit semmit nem tett érte.
Pártoljon a modern Krisztushoz — a pénzhez.
Vegyen el **zsidó lányt**, — ha a törvény kész lesz.

A kit pedig csak a hivatal boldogit,
De a vármegyénél nem tudta elérni, —
Más szerenését nézzén s mindjárt induljon el
Egy szép kereszttyén lányt feleségül kérni.
Ha megtudja nyerni szívet a leánynak:
Nagy hivatalba jut — **férjnek**: szívkirálynak.

Akit az elbukás annyira elbusit,
Hogy e miatt szívet keserőség bántja:
Vidítsa érzelmét azon édes tudat.
Hogy a tisztujítás olyan mint a kártya.
Ki kártyánál s voksnál olyan **szerencsétlen**, —
Annál **szerencsésebb** lesz majd szerelmében.

Aki nem akarja ezt nekem elhinni,
Annak csak magamat hozom fel példának;

En a kártyán vesztek, még pedig **contrával**
Bezzeg **szerencsével** udvarlok sok lánynak:
Már három leánynyal völegény is voltam —
és mind szerencsésen — **le is mondott rólam.**

Aki ugy bukik meg most a választáson,
Hogy tisztviselő volt, kitétték a szűrét, —
Mert le volt foglalva fizetése folyton,
Es ezt a választók betudták mint bűnét, —
Annak előnyös, hogy nem lesz hivatalba,
Mert a fizetése **nem lesz lefoglalva.**

Aki bizton remélt bár nem magas állást,
Hanem az ellenfél elhalászta tőle, —
Cseppet se aggódjak, maga volt az oka,
Megyetisztviselő, hogy nem lett belőle.
Rosz helyre aspirált, más nem tehet róla,
Magasabb állásra tán megtették volna.

Akit kisebb rangba tesznek mint eddig volt,
Es ő azért talán mégis zúgolódik, —
Csináltasson mindjárt magas sarku eszimat.
S tegyen fel ezilindert — nagyobbak „látszódk.”
Hogy jövedelméből fizetni is bírjon, —
Azon ugy segíthet, hogy **több váltót** írjon.

Aki véletlenül esik el a voksnál,
Mert hogy ő megbukják, azt nem is gondolta.
Szép volt a gondolat, de mit ér ha füst lett;
Erősebb volt a más, — és őt félre toltá,
Gondolta volta azt, hogy ő „plüre esik,” —
Az a gondolatja **csunyan** teljesedik.

Aki már nős ember és most elbuktatják,
Ne sokat forgassa a bukást eszében.
Hanem ha van csinos, kedves felesége:
Menjen hozzá s ötlet eszokolja meg szépen,
Mert ba egy szép asszony eszokol hévvel, lánggal
Okvetlenül felér a **viczispánsággal.**

Hubay Miklós.

a zsufolásig megtelt gyűlést, míg a terem karzatán díszes női közönség foglalt helyet. — Beszédében esetele a közigazgatás fontosságát s a választás nagy horderejét, mely bár nem oly széleskörű mint volt ezelőtt, hanem azért fontos tényező az államháztartásban s a közigazgatás ennek lényeges része. S épen ezért szükséges, hogy a megyebizottsági tagok minden személyes érdekeket feltegyenek, s bizalmukkal azokat tiszteljék meg, kikben szeplőtlen jellem, képesség és munkakedv párosulnak.

A gyűlés megnyitása s a felhangzó éljenzés után felolvasták az igazoló bizottság jelentése, mely szerint a lapunk mult számaiban közölt virilis és választott megyebizottsági tagok verificáltak az alsósajói választó csoport két újonnan választott tagjának kivételével.

A névsor felolvasásával a főispán a megyebizottsági közgyűlést megalakultnak kijelenti.

Ekker felemelkedett Szontagh Bertalan alispán s röviden jelezte a mai nap fontosságát, megköszöni a benne s tisztársaiba helyezett bizalmat, úgy a maga mint ezek nevében hivatalát leteszi, s a megye hivatalos pecsétjét, melyet szeplőtlenül vett át s mely felett örködött, mint saját becsülete felett, épen ily szeplőtlenül adja vissza; ezután után helyét elhagyja.

Szavait lelkes éljenzés követte, mely egyszersmind előjele volt azon őzletlen vonzalomnak, melylyel hozzá megyénk közönsége ragaszkodik.

Jegyzővé a gyűlés folyamára: Ujházy Lajos, ügyész; Abonyi Pál, szavazatszedő biztosokul pedig: Gömör János elnökele alatt: Csider Károly, Máriaassy Andor, Markó Sándor, Mihalik Dezső, s mint jegyző: Bornemisza László kineveztetvén, a választás kezdetét vette.

Egyhangulag megválasztottak: Szontagh Bertalan alispán, ki meghatott szavakban mond köszönetet a megtisztelő bizalomért, melyet eddigi működésének kedves záloga, és jutalmul tart, s letévén az esküt, helyét elfoglalja; Ujházy Lajos főjegyzővé; Török Bálint árvaszéki elnök; árvaszéki ülnökök: Lengyel Andor, Szentpétery Béla és Szakall Vincze. Arvagyám lett Danes Gyula, főgyógyász; Abonyi Pál, főpénztárnok Kriston László, főorvos dr. Patzek Mór, főszámvevő id. Török László, I. aljegyző Bornemisza László, II. (árvaszéki) aljegyző ifj. Török László, III. aljegyző Lukács Géza, alpénztárnok Dapsy József, alszámvevő Szentmiklóssy Gyula, állatorvos Lehoczky Márton.

A kandidáló bizottság jelentése szerint a rozsnói járás szolgabírói állomásra Kubinyi Géza volt szolgabíró és Hevessy József jelöltettek ki. Husz tag névszerinti szavazást kérvén, ez elrendeltetett. Beadatott összesen 216 szavazat, melyből kapott Kubinyi Géza 155-öt, Hevessy József 61-et. E szerint Kubinyi 94 szótöbbséggel a rozsnói járás szolgabírájaul megválasztott.

A nagyrocezi járásban szolgabíró lett Maléter Ede, a rimaszombati Kubinyi Gusztáv egyhangulag.

A rimaszécsiben Sándor Béla felkiáltással Kubinyi Ferenc ellenében.

A tornallyai járásban kijelöltettek: Batta Samu és Szontagh Zoltán. A dolog szavazásra kerülvén, beadatott 213 szavazat, melyből kapott Batta 49-et, Szontagh pedig 154-et. E szerint Szontagh Zoltán a tornallyai járás szolgabírájaul 115 szótöbbséggel megválasztott.

Szolgabírói segédek lettek: Tomory Géza a rozsnói, Kuna Aurél (Madarász Samu visszalépven), a nagyrocezi járásban egyhangulag. A rimaszombati járásban három jelölt lévén, szavazat rendelttet el. Beadatott 187 szavazat, melyből Polgáry Károly 101, Bányay Ferenc pedig 86 szavazatot kapott, így szolgabírói segédé 15 szótöbbséggel Polgáry Károly választott meg. A rimaszécsi járásban három jelölt volt. Szavazott 200 megyebizottsági tag, ezek közül Lőrinczy Ferenczre szavazott 98, gróf Almásy Arthurra 102, kit a főispán ennek alapján azon kötelezettséggel jelentett ki megválasztott szolgabírói segédnek, ha egy év alatt a qualificationális törvény értelmében az államvizsgát leteszi. A tornallyai járásban megválasztott Osváth Dániel, Pál György ellenében felkiáltással.

Járásvorvosokká megválasztottak ismét a rozsnói járásban: dr. Maurer Arthur, a nagyrocezeiben: dr. Tavassy Lajos, a rimaszombatiiban: dr. Löcherer Tamás, a rimaszécsiben: dr. Véber Ignác, a tornallyaiiban: dr. Török János, mindnyájan egyhangulag.

Kinevezettek: várnagygyá: Clebovics József, utbiztosokká: a rozsnói járásban: Pazár Miklós, a nagyrocezeiben: Victorisz Sándor, a rimaszombatiiban: Pauer Károly, a rimaszécsiben: Kubinyi Sándor, a tornallyaiiban: Márkus Albert.

A választás és kinevezés betetezése után elnök főispán felhívta a megválasztott tisztviselői kart az eskü letételére, melynek elhangzása után több halaszthatatlan ügynek letárgyalására s a gyűlés folytatására folyó hó 21-ikének délelőtti 9 óráját tűzvén ki, a gyűlést bezárja.

Folyó hó 21-ikén Fáy Gusztáv főispán d. e. 9 órakor megnyitván a gyűlést kinevezi: tiszteletbeli főjegyzőnek Bornemisza Lászlót, tiszteletbeli ügyésznek: Molnár Józsefet, Marton Jánost, ifj. Sütő Istvánt, Madarász Samut; tiszteletbeli főorvosnak: dr. Madarász Rezsőt, dr. Török Jánost, dr. Kalbrenner Hugót, dr. Maurer Arthurt; tbi szolgabírónak Pongrácz Lászlót; tbi. szolgabírói segédnek: Lőrinczy Ferenczet és Bányay Ferenczet; közigazgatási gyakoronoknak; Zehery Lászlót a rozsnói-, Husz Lajost a rimaszombati-, Lőrinczy Ferenczet a rimaszécsi-, Könes Józsefet a tornallyai járásokba. Levéltárnokká: Stelkovic István, közigazgatási kiadóvá: Ján Zsiga, árvaszéki iktatóvá és kiadóvá: Jakabfalvy Béla, közigazgatási iktatóvá: Frank Ákos, árvaszéki irattárnokká: Szabó Lajos; irnökökké Báthory István, Eszényi István (100 frt fizetés emeléssel), Konyha Kálmán; díjnokok: Szücs István, Jeszny Gáspár, Vavro János, Vig József, Draskovics Gábor és Róth Lajos.

A kinevezés után azok, kik még az esküt le nem tették, felesküsznek.

Olvastott az alispáni jelentés, mely szerint a közigazgatási bizottságból kiléptek: Csider Károly, Szentiványi Árpád és Fáy Barnabás; dr. Szabó Samu megyei közokrházi orvossá levén. Ragályi Gyula pedig elhalálozván, az ekként megüresedett helyek betöltendők.

A szavazás elrendeltetvén, megválasztottak: Csider Károly, Szentiványi Árpád, Fáy Barnabás, Szentmiklóssy Sándor és Hámos László, Hanvay Zoltán helyére pedig, ki kilépését ez alkalommal jelentette be, Samarjay János választott meg.

A közigazgatás keretében működő bizottságok következőleg alakultak meg:

A központi választmány: Máriaassy Mór, Szentiványi Árpád, Csider Károly, Fáy Barna, Farkas Ábrahám, Szentiványi Miklós, Hanvay Zoltán, Gömör János, Sárközy Gyula, Szontagh Pál, Radvánszky Károly, Fáy László, Sebők Pál, Kishonty Gyula, Ujházy Lajos, Bornemisza László, Szentmiklóssy Aladár, Szabó György, dr. Szabó Samu, Szentmiklóssy Sándor, Tornallyay Zoltán, Molnár Lajos, Hámos László, Hámos Antal, Kubinyi Mánó, Markó Sándor, Bornemisza István, Hevessy Bertalan, Marton János, Hámos Aladár.

Szigorló bizottság: Csider Károly, Török Bálint, Hevessy Bertalan, Fridrik Vilmos, Pazár Gusztáv, Molnár József, Sebők Pál, Abonyi Pál, Kubinyi Gusztáv, Lengyel Andor, Bornemisza László, Sárközy Gyula.

Erdészeti albizottság: Guha Viktor és Csider Károly.

Allandó választmány: Latinák Rudolf, Csider Károly, Hanvay Zoltán, id. Hegyessy Sándor, Gömör Gusztáv, Hevessy Bertalan, Gál János, Markó Sándor, Hámos László, Radvánszky Károly, Roszty József, Máriaassy Mór, Gömör János, Sebők Pál, Szontagh Pál, Czékus István, Fáy László, Fáy Viktor, Szentiványi Árpád, Szentmiklóssy Aladár, Hámos Antal, Máriaassy Andor dr. Szabó Samu, Szontagh József, Farkas Ábrahám, Mihalik Dezső, Tornallyai Árpád, Bornemisza István, Fáy Barnabás, Sárközy Gyula, Remenyik Ede, Draskóczy László, Kishonthy Gyula.

Igazoló választmány: megválasztottak: Fáy Barna, Tornallyay Zoltán, Bornemisza István, Sárközy Gyula, Kishonty Gyula; kinevezettek: elnökké Máriaassy Andor, tagokká: Kubinyi Mánó, Hámos Aladár, Molnár Lajos.

Bírói bizottság: id. Hegyessy Sándor, Szentiványi Árpád, Fáy László, Hevessy Bertalan, Hámos László.

Statisztikai bizottság: Szabó György, Stymmel Soma, Gömör Gusztáv, Prékopa Károly, Madarász József, az öt szolgabíró, dr. Paczek Mór, dr. Madarász Dezső, dr. Löcherer Tamás, dr. Török János, dr. Maurer Arthur, dr. Véber Ignác, dr. Tavassy Lajos, id. Török László, Latinák Rudolf, Szontagh Pál, id. Hegyessy Sándor, Csider Károly, Farkas Ábrahám, Szontagh Boldizsár, Radvánszky Károly, Czékus István, Hoffman Vendel, Török József, Kramaresik Károly, Fábry János, Bartholomeidesz László, Ujházy Lajos.

Egészségügyi bizottság: dr. Marikóvsky Gusztáv, Szabó György, Máriaassy Andor, Farkas Ábrahám, Fáy László, Hámos József, Sárközy Gyula, Fáy Barnabás, Okolicsányi Gáspár, Radvánszky Károly, dr. Szabó Sámuel, dr. Patzek Mór, dr. Löcherer Tamás, dr. Török János, dr. Véber Ignéc, dr. Tavassy Lajos, Lehoczky Márton.

Lóvató bizottság: Szabó György, Gömör Gusztáv, Stymmel Samu, Madarász József, Arvay József, s az öt szolgabíró, Farkas Ábrahám, Hámos József, Vajda Ferdinánd, Okolicsányi Gáspár, Lehoczky Márton, Gál János, Czibor Kálmán, Szentmiklóssy Aladár, Máriaassy Géza, Járdánházy Dániel.

Népnevelési allandó bizottság: Latinák Rudolf, Markó Sándor, Glauf Pál, Hajesy Sándor, Máriaassy Andor, Csider Károly, Ablonczy Pál, Pongrácz Ernő, Hoffman Vendel, Mészáros Bálint, Filep Benjámin, id. Nagy Lajos, Máriaassy Antal, Klein Sámuel, Singer Mór és egyegy felekezeti kiküldött.

Tiszteletbeli árvaszéki ülnökökké kinevezettek: Máriaassy Andor, Farkas Ábrahám, Csider Károly, Hámos József, Pongrácz Pál, Sárközy Gyula, Fáy Barnabás, Szoboszlay Ferencz.

Majd elfogadtatt Szontagh Bertalan alispán azon indítványa, hogy tekintettel arra, miszerint a nagyrocezi szolgabírosághoz gyakoronok nem jelentkezett, hatalmaztasék fel az alispán, egy ideiglenes díjok alkalmazására, nehogy az ügyek menetében fennakadás álljon elő a munkaerő hiánya miatt.

Ezek után több halasztást nem tűrő ügy került szönyegre, ezek között elsősorban a mult megyegyűlés határozata folytán a tiszti fizetések tárgyában felterjesztett felrattal leérkezett válasza a belügyminiszternek. E leiratban a belügyminiszter a már ismeretes okok alapján ragaszkodik előbbi állásnontjához s a tiszti fizetéseket azon arányban, mint előbbi leirataiban meghatározva volt, engedélyezi.

A leirat tudomásul vétele után több inkább egyeseket érdeklő le- és átirat olvastattott fel, s érdekes elvi vita csak is akkor merült föl, midőn a sor Szecskay Antal felfolyamodására került, kit daczára annak, hogy ügyvédi oklevele van, s ennek alapján méltán megvárhatta volna, hogy adóját kétszeresen számítsák, ennek folytán a nagyrocezi városi képviselőtestület virilis tagjai közé felvettessék, kérvényével Nagy-Röczén elutasítottak. — Az ebből kifejtett igen érdekes vitában Szontagh Bertalan, Szentiványi Árpád, Hanvay Zoltán, Máriaassy Andor, Ujházy Lajos, Csider Károly, Marton János, Bornemisza László vetek részt, s a kérdés felfolyamodó javára döntetett el.

Végül a főispán szívélyes szavakkal köszönve meg a megyebizottsági tagok odaadó türelmét, az érdekes gyűlést lelkes éljenek között bezárja.

Uj iparvállalat megyénkben.

Az utóbbi években örvendetes mozgalom indult meg hazánkban az egyes iparágak terjedelmesebb művelésében, esetleg új munkafajok meghonosításában; ezen mozgalom hatása alatt több életrevaló szorgalmas egyén fogott kezdeményezésekre: igaz, hogy sok balfogás is történt a kezdeményezés stádiumában, részint nem lettek az alkalmas vidékek kijelölve, ahol egyes iparágak gyakorlatilag üzemeltethet volna, másrészt pedig az alkalmas vidékek hanyagoltattak el, így történt, hogy az alföld több városában tett kísérleteket Csikvárdi Csik Lajos — legújabb Czegléden — egyes iparágaknak a nép gyermekei által történő művelésében; Czegléden berendezett nevezett egyén egy szövő-tanműhelyt nők számára, ahol ingyen oktatás mellett rövid idő multán a lányok fizetést buztak. — e tanműhelyt támogatta anyagilag a szakminiszterium, a város, Pestmegye, — de daczára ezen támogatásoknak és a tanműhely tulajdonosa kitartó szorgalmának a pénzszerzés körül, — öt évi küzködés után kénytelen volt az alföldet elhagyni, hátrahagyva a keserű csalólásokat, melyeket fáradaimai gyümölcsöztek.

Csikvárdi Csik Lajos — Reptó Sándor iparfelügyelő tanácsa folytán — felköltözött Dobsinára, ahol máris tényleg működik a szövetek előállításában.

Miután a munkások kizárólag nők és igen számos szegénysorsu özvegy és árva, továbbá mert a szövés, náluk háziipari foglalkozás, — örvendetes kilátás van arra, hogy a vállalat végre megtalálta helyét, ahol ugy a hazai szövőipar terjesztésére és fejlesztésére, mind pedig a sok özvegy és árva keresetképeségére igen jótékony hatással leend.

Nevezett vállalkozó sokféle szövetet készített u. m. férfi nyári és őszi szöveteket, — női mosó és gasirt szöveteket, — különböző törülközőket és butorkelméket ugyanarra változatos czikkeket, amint azt egy gyárban sem készítik, mert az egyes gyárak csak meghatározott munkafajokat művelnek.

Hogy a dobsinai szövetek a családokhoz bejuthassanak, ez időszert a tulajdonos személyesen tesz meggyéröl-megyére utazásokat, hogy az uri családoknak a minták után ajánlja czikkeit, — e módon már tíz megvét utazott be őt év alatt — iegközelebb Borsod és Abaujmegyéket, ahol szintén az az uri családok felkarolták a szöveteket, mert azok kitűnő minőségűek és elég jutányosak

Most Gömörmegyét utazza be nevezett ur, tekintve a szövetek verseny-képességét: felkérjük a megye előkelő uri családait, hogy a szövetekre minél többen tegyenek megrendeléseket.

Csikvárdi Csik Lajos ur Czegléden 1880-ban a tanítók számára tanfolyamot nyitott a szalmakalap készítésnek gyakorlati gyártása végett, mely feladatát kitűnően oldotta meg négy hét alatt, — e tanfolyamért Pestmegye honorálta nevezett urat, — továbbá az 1881-ik évi országos női ipar kiállításon — sok alkalozalt részt vett, — három szövőszéket működtetett a Redoutban és négy leányt a saját költségén tartott Pesten hét héten át, — e kiállításon több kiüntetést nyert.

Egyelőre ennyit elégnek tartunk közölni

A veres-kereszt-egylet rimaszombati fiókjának alakuló gyűlése.

A magyar szent korona országai vereskereszt egyletének rimaszombati fiókja e hó 16-ikán megalakult. Itt is mint mindenütt, hol a szép jó és nemes a főzél: nögyeletünket illeti meg a kezdeményezés és megalkotás dícsősége, mert megyénk lelkes alispánjának átiratára készséggel sorakoztak tagjai a kibontott zászló alá.

Az ideiglenes elnökséget Molnár Bornemisza Emma Ő nagysága volt szíves elvállalni, kinek felhívására szépszámmal gyűltek össze az említett napon a rimaszombati takarékpénztár tanácstermében minden rendű és rangú érdeklődők, leginkább a gyöngébb nemből.

A gyűlést az ideiglenes elnök melegsavakkal nyitotta meg, s a jegyzői teendők végzésére Liska Józsefnét kérte fel a gyűlés általános helybenhagyása mellett.

A gyűlés a megalakulást kimondván, elnökké megválasztott Molnár-Bornemisza Emma, társelnökké: Dapsy Viktor, jegyzővé: Molnár József, pénztárnokká: Szentpétery Béla, tiszteletbeli orvossá dr. Szabó Samu. Az ügyek vezetésével egy 34 tagból álló választmány bizatott meg, melynek tagjai a tisztviselőkn kívül: Bornemisza Lászlóné, Beliczay Lászlóné, Baksay Istvánné, Beliczky Viktorné, Bernáth Gyuláné, Dapsy Józsefné, Dapsy Viktorné, Farkas Ábrahámné, Glauf Pálné, Groó Vilmosné, Hámos Aladárné, Hollósy Józsefné, Herváth Lászlóné, Kovács Zsigmondné, Ladányi Józsefné, Lengyel Györgyné, Lichtschein Adolfné, Liska Józsefné, Marton Rudolfné, Madarassy Dezsóné, Molnár Lajosné, Nagy Ferenczné, Raisz-Marikóvsky Emma, Szontagh Bertalané, Samarjay Jánosné, Szabó Samuné, Stolcz Mártonné, Tasner Géziné, Török Klemma, Tibély Zsigmondné és Weisz Károlyné. A megalakulásról ugy a megyei társjegyletek, mint az országos központi bizottság kiértesített határozatott, melynek kimondása után az elnök meleg, buzdító szavakkal zárja be a népes gyűlést.

Iparos segédeink.

Az üdvös mozgalom, mely iparos köreinket hosszabb idő óta foglalkoztatta, a folyó évi december hó 16-án tartott közgyűléssel befejezést nyert, miután a rimaszombati iparos segédek önképző és segélyegylete végleg megalakult. Ez alakuló közgyűlésről a következő érdekesebb tudósítás fekszik előttünk.

A nagy részben segédek által látogatott népes közgyűlést az ideiglenes elnök Kovács József városi tanácsos megnyitván, miután az egylet eddigi működéséről andadó tükári jelentés a legközelebbi rendes közgyűlés tárgyalu tartatott fenn, az egyletet megalakultnak kijelentette, — s felhívta a jelenlevő rendes tagokat az egyleti tisztviselők megválasztása, ennek folytán általános szótöbbséggel megválasztott elnöknek: Rábely Miklós könyvnyomdász; alelnökök: K a e s k a D á n i e l kalapos segéd; titkárnak: Szabó Lajos hivatalnok; pénztárnoknak: Kovács Zsigmond cipész mester; könyvtárnoknak: Fudala Sándor esztergályos segéd; egyleti orvossá: dr. Löcherer Tamás; továbbá választmányi tagokul: Szentgyörgyi Pál, Spuriusz István, Králik János, (kik egyszersmint számvizsgálók is), Herman András, Mares Gyula, Kovács Lajos, Borbás Gábor, Hudala János, Hrabovszky Pál, Biaczovszky Ede, Tóth István és Szathmáry Ferencz, — mindancyan felkiáltással egyhangulag, végre az ezen egylet megalakítása körül szerzett érdemek elismerésül ugyancsak egyhangulag felkiáltással egyleti tiszteletbeli tagnak megválasztott Groó Vilmos kir. tanfelügyelő és Kovács József ur.

Örömmel üdvözöljük haladásunk emez újabb bizonyítékát, mint biztositókat azon iparos ifjak szebb jövőjének, mely fogékony elmével és szívvel a nemesebb életcélok iránt, dícséretes buzgalommal törekszik magát egyrészt műiparában elméletileg és gyakorlatilag tökéletesíteni, másrészt társadalmi művelődés tekintetében a kor mai színvonala emelni. — s hiszik, hogy közönségünk általában, de különösen ennek iparral foglalkozó része, méltánylandó a komoly törekvést, nem vonja meg erkölcsi és anyagi támogatását ezen egylettől, melynek tagjai ugy otthon, mint a nyilvánosság előtt becsületet vívtak ki maguknak.

Azonban minden egylet csak úgy oldhatja meg feladatát sikeresen, ha tagjai létszámában elég erős arra, hogy erkölcsi tekintéllyel birjon s működésének anyagi eszközeit megszerezhesse; — ugyanazért iparos segédeinket, kik ezen egyletnek ez ideig nem tagjai, saját érdekük-

ben ismételve is felhívjuk a belépésre annál inkább, mert ez uton, a csekély havi 20 krnyi befizetéssel a betegség esetén igénybe vehető anyagi segélyen s azon kívül, hogy szabad idejüket az egyet. körében hasznos ismeretek szerzésével, könyv- és hírlapolvasással tölthetik el, még arról is eleve gondoskodhatnak, hogy idegen helyen, munkaadó műhelyök legyen s így nem lesznek kitéve a foglalkozás hiányával járó veszedelmeknek.

Az iparos segédek tehát saját jól felfogott érdekükben helyesen teszik, ha mielőbb megismerkednek az egyet. alapszabályaival, melyek az egyet. helyiségben mindennap esti 6 órától 9-ig, ünnep- és vasárnapon pedig egész délután rendelkezés alatt állanak s áttekinthetők.

Volt alkalmunk az iparos egyet. szükségét kimutatni, áldásos működését jelezni, s ki tudja hogy „az egyesülésben van az erő“, az nem vonja kétségbe, hogy ilyen egyet. nálunk is égető szükség van. Ime a kezdet első nehézségei leküzdve! Iparos önképző-egylettel már mi is dicsekehetünk! Legyenek iparos segédeink azon, hogy ezen első sorban és főleg ő érettk alakult egyet. megerősödjön, egyik jelentékeny eszköze legyen az iparosok jelen nyomasztó állapotának megjavítására!

S hogy az legyen, szívünkben kívánjuk!

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz! Az év vége felé járván, tisztelettel felhívjuk olvasóinkat a hátrálékban levő összeg beküldésére s az előfizetés megújítására.

Személyi hírek: br. Kemény Gábor miniszter e hó 19. és 20-án ajuácsi birtokán időzött. — Dapsy Vilmos és Nagy Samu legfőbb ítélt táblai bírák a megyegyűlés tartama alatt városunkban időztek. — Gr. Andrassy Manó s a többi országgyűlési képviselők egytől-egyig résztvettek a megyegyűlés tanácskozásában. — Szontagh Bertalan alispán e hó 22-ikén szék-királyi birtokára utazott. — Szentpétery Béla árvaszéki ülnök — mint résztvevő halljuk, — súlyosan megbetegedett.

Hymen. Fazekas Ferencz, a rimaszombati egyesült prot. gymnasium tanára eljegyezte Keskeméten Fördös Gizella kisasszonyt, Fördös Lajos ref. lelkész és esperes bájos és kedves unokahúgát. Szívvel kívánunk áldást és szerencsét az ifjú párnak!

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Kolbenheyer Kálmán, született Gáber Ilona; nemkülömben Kolbenheyer Pál és neje, született Vozary Berta s ezek gyermekei Lajos, Emma, Gyula és József; ugyszintén Gáber Lajos, Berta, férjzett Adriányi Ernőné, és Mariska leánya — mint özvegy, szülők, testvérek, illetve ipa, sógorok és az egész számos rokonság mélyen elszomorodott szívvel jelentik: dr. Kolbenheyer Kálmánnak folyó 1883. évi december hó 17-én délelőtt fel 12 órakor, életének 29-ik, boldog házasságának 2-ik évében, bel-lob okozta szív-szelhüdben történt gyászos kimúlását. Az elhunytak hült tetemei f. december hó 18-én délelőtti 11 órakor fognak nyustyai sírkertben, az evang. egyház szertartásait szerint öröknyugalomra helyzetetni. Béke hamvai!

Az üresedésbe jött tiszlezi körövisi állomásra Zehery Istvánt, az összes orvosi tudományok tudorát s városunk szülöttét emlegetik. Bizony-bizony mi szívvel öhajjuk, hogy e jeles ifjú orvost a kör megnyerhesse.

Gyűjtés Tompa szobrára. A Sárospatakon tanuló gömörmezei ifjuság saját körében — a miat már lapunkban említve volt — folyvást gyűjtöget Tompa Mihálynak szüléshelyén. Rimaszombatan felállítandó szobrára. — Addig is, mtg az ekként befolyó összeget az adakozók nevével együtt lapunkban közlenők, felhívjuk olvasóink figyelmét a nemes cél előmozdítására.

Eredménydus vadászatot tartottak folyó hó 16-ikán vadászaink a „Gernyő“-pusztán. Elestett 30 darab nyul és 3 róka.

Beszakadt tető. A rimamurány-salgótarjáni vasgyári egyesület tulajdonát képező gyártelepen. Likéren az ujonnan épült vasöntőde kupalaku réztetőzete folyó hó 19-én a ropant hó tömeg alatt beszakadt. — Szerencse, hogy éppen azon időben történt, midőn a munka szünetelt, mert ellenesetben könnyen nagyobb szerencsétlenséget idézhetett volna elő.

Gyujtogatás. Susán Broncs István rimaszombati lakosnak gazdasági épületeit folyó hó 14-én éjjel 11 és fél órakor ismeretlen tettes — már mint tudjuk harmadízben — felgyújtotta. Elégett egy 14 ló hosszú istálló s mintegy 400 mmázsa lőhere. Szerencsére a háziállatokat a gyors segély folytán sikerült megmenteni.

Templomi botrány. A rimaszécsi ref. templomban f. hó 9-én egyik előjáró, a rendes hangon és üzenyben vezetett énekbe való étkelen ordítása által — a tanító elleni magán bosszúból — közbotrányt okozott; a miert a presbyterium megdorgálásra, öt forint pénzbírságra és választási jogától fél évig tartó megfosztásra ítélte.

Mikszáth Kálmán új művei. A jeles elbeszélő költőtől „Az apró gentry és a nép“ cím alatt 40 kis elbeszélés és „Nemzetes uraimék“ című régeny jelent meg Révay tsstvérek kiadásában. A 40 kis elbeszélés csupa élvezetes apróság, tele eleven humorról, zamatos kedélylyel. A régeny Mikszáthnak első kísérlete, nincs a régenyek merev mértékére szabva, de egy nagyratörő, talán nagyratértett, azonban kicsinyes viszonyok közé sodort nemes familia pusztulását frappáns, izmos vonásokkal rajzolja s teljesen méltó a genre-szerűben kiválóan kitűnő íróhoz.

Mese a varrógepről. Kiss József ily című költői elbeszélése megjelent Baditz Ottó díszes rajzaival. A költemény nemesen egyszerű s mélyen megható hangon zengi Teréznek, a szegény varró leánynak bús történetét, aki ifjuságát — görnyesztő munkában töltve, — testvéreiret feláldozta magát s midőn először ébred szerelemre, szive választotta meglátogatja őt, s megkéri tőle bájos hűgát, Margitot. A szép költeményt mélegen ajánljuk minden t. olvasónk figyelmébe.

Műkedvelői előadás.

Annyi idő mult el, a mióta a műkedvelő-társulat szerepelni látunk, hogy szinte azon kételytel gondoltunk rá: vajon elfelejtettek-e már magukról életjelét adni, vagy pedig azért nem játszanak, mert tán már nem is tudnának semmit. Es csakugyan volt is valami e kételyből az ő gondolatuk-

ban, miután úgy látszik, hogy féltek egy kiesit, nem is hittek eléggé magukban, a gondviseléshez fordáltak segítségért, tudniillik felkérték a dalárdát, hogy kérje az égiek segítségét ő rájuk, küldjön egy „Fohászt“ a menyébeli segítségnek közükük lejövetelére — A dalárda fohásza után valóban oly buzgó zengzetességben emelkedett az egek urának trónja elé, hogy ott meghallgatást nyert a kérelem és leszállt a műkedvelőkre az ihlet és a műkedvelők nyelvéről arany pataként folyt az édes gyönyörűség, lévén az ő nyelvükön szótáradó szónak forrása az epedő érzelemben, a szorongó szív eme kristálygyöngyökkel teli tengerszemében.

A dalárda által segítségül hívott felsőbb hatalmak azonnal ki is jelentették, hogy részt vesznek a műkedvelő-társulat esekelményében, s ezen kijelentésnek, az által adták mindjárt közvetlen bizonyítékát, hogy „Krisztkindlit“ küldték Hubay által, nem ugyan mindenki számára, hanem egyelőre csak azoknak, a kik igen várták; no de ha már kapott a közönség egyrésze krisztkindlit — okvetlen fog kapni a más része is, mert a gondviselés nem személy válogató, nem hagy el a sorból senkit, majd elérkezik mindenki számára, meghozza a kiküldött, a ki ugyan nem Hubay lesz, de nem is lehetne mindenki számára ő általa küldeni, mert ő tőle az is kitélenék, hogy valamelyik krisztkindlit váró szép leánynak nem a hogy oda adná a krisztkindlit, de magát a szép leányt kéré a maga számára krisztkindlinek. — Hja barátom Hubay! te így nem menyérei galamb, hanem hegyi karvaly módjára járnál el! — Ne légy te krisztkindli osztogató madár, hanem maradj prókátor, látod Engel Lajos is a prókátori tudományához folyamodott a Zsolnay szerepben, hogy (Chászár Margitnak) Melanienak a szívet megnyerje; pedig Engelnak több joga lenne az égi küldetéshez, lévén neki már a neve is angyal. S ha Engel soha semmiféle előnyt nem tudna is elérni a prókátorságával, már egymaga az a körülmény kifizette magát a prókátori tudománya tekintetében, hogy kifundálta az ntat-módot, a melyen hozzáféreközék a Kurucz Boldizsár (Törköly) urambátyám jóindulatához. Nem hiába tartják, hogy hunczut a prókátor, de ki is találta, hogy mint kell a leánynak az apját bolonddá tenni. Azt hiszem, hogy megte- tette volna az is, ha a magát mérnöknek hazudás nem használt volna, hogy beteg tehénnek hazudta volna magát, akit aztán Mérley (Perecz Samu) megdöglöni épen úgy megbagytott volna, mint azt a valóságos tehenet. Legalább én így tettem volna az ő helyzetében, mert hát olyan szép leányért, mint Melanie, ha ilyet engedek történni — nemcsak az ember, de még az isten se vert volna meg. — Hja kedves Kurucz (Törköly) bátyánk, nem azt a „Szigetet a szárazon“ akarja a fiatalság kisajátítani, a minek te a portadát, birtokodat elnevezted, hanem azt a kis szigetet a szárazon, melyet a leányod szívének hívnak. — A birtokodhoz a kisajátítás csak vasuti kiterjeszkedés alapján érhet el, de a leányod szívéhez vasut nélkül is becsuszik a szerelem: és az a szív-sziget nem is lesz mindig szárazon — mert aki egy tud hódítani mint Zsolnay — fog az tudni csokolni is. Nem hiába, hogy örökké könyvekkel, notizokkal foglalkozik a család nemtője Kurucz (Czikora István), de csakugyan ki is becsöztte, ráolvasta az öregre, hogy miként fogódik meg az ember a maga saját elvei között; igaz, hogy azokat a feljegyzett elveket a tanár ur igen ügyesen tudta bealkalmazni, de hát épen azért volt nemtő, hogy még a merev fötételeket is gyönyörűen megtudta hajlítani és a szép leányt arról a helyről, melynek tulajdonosa örök maradoságra akar mindent és mindenkit kárhözhatni — el tudta vitetni a szép leányt gőzerővel, igaz, hogy olyan gőzerővel, a melynek a fűtőjében szerelem hevíti a kazánt közszen helyett. Csak a darab rövidségének tulajdonítom, hogy a szobaleány (Györy Erzsé) Julesa is pártá alá nem került, mert ha (Perecz) Mérleynak nem kell 24 óráig magát megtagadni, tudniillik más milyenséget ölteni fel, mint a mi ő volt — ha neki nem kell orvost tettetni — akkor ő bizony beleszeret a szobaleányba, de hát meg se nézte jól a szobaleányt, nem is ért rá szegény, neki más embernek a kedvéért kellett a bolondját járni, pedig ha ő nem kénytelen a bolondját járni, — akkor okvetlen az okosát járja, ha pedig az okosát járja: lehetetlen, hogy nem a szobaleány körül legyeskedik. A miniszter is hibás volt e tekintetben, mert minek hozta vissza a mérnöki kiküldést olyan hamar, mert ha még egy másik 24 óráig ott van kiküldetésben — szívat tesztek egy ellen, hogy ha nem tudta volna is az öregnek a birtokát láncszal bekeríteni, — a szobaleány derekát bizonynyal bekeríti ölelőkarjaival; akkor aztán magára maradt volna az öreg es pedig valóságos szigetben, csakugyan a milyen ügyes imasa volt (Konyha) János, átlátta volna ő maga is, de meggyőzte volna az öregjét is, hogy nem jó a háznál asszony nóp nélkül lenni, s ha már elvittek kisasszonyt, szobaleányt, — hát hozunk helyettük másokat, csakugyan olyat, aki örökre itt marad, tudniillik feleséget keresni elmentek volna Milanóba.

Félre az ideális kombinációkkal, elő a házassággal. — A hol olyan asszony kerül szemed elé, mint (Ligeti) Ernesztina — ott minden ember csak azt bánja, hogy mért nem nősült meg már régen! Mert nem az a jó feleség, aki fel se veszi, hogy a férje hol jár, meddig van távol, hanem az az igazán szerető feleség, aki nem jól érzi magát, aki unatkozik, ha a férje távol van. Olyan kedves türelmetlenség, édes nyugtalanság, annyit égő vágy látszott az Ernesztina arczán, mozgásán, érzelmen, hogy a férj (Szakszon) Márton talán soha nem szeretne volna eddig Ernesztinát — ha most mikor ő reá várt — azt oldalról lopva nézi — halálos dühig szereti. Az a kellemes nyugtalanság, az a kötődő dühöz az oly jól esett a nézőnek, hogy minden ember csak azt kívánhatja magának, ha jót akar kívánni — ilyen kedves durezza legyen az én feleségemben is. Azt mondják, hogy szép az asszony, mikor sir; hát hiszen meglehet, de igazán csokolni való csak akkor lehet az asszony, a midőn érzelmenek minden hevével, vérmérsékletének minden felhevülésével szítja önmagában a lángot, a mikor durezzaig színtel a férj előtt, tudtul akarván neki adni, hogy ne a gőzfürdő melegénél üditse fel magát, hanem a nő közelében keressen vidulást, megifjodást, hiszen forróbb a nő vére a gőzfürdőnek, az Aetna káznál, a forró gőzénél. — Es ha a darunak, Daru Mártonnak a hivatalból meleg éghajlatra kell mennie — ne a gőzfürdőbe menjen azt keresni, hanem a szerető feleség meleg forrását, a szívet keresse fel, s azt hiszem, hogy sokan törtünk tányérs a házaset asztalánál, de olyan pezsgó hévvel, édes felhevüléssel törni tányért,

mint ők tették, még a szobaleány is átlátta, hogy az csak ékesitheti a házaset életet. — azért is válnak aztán a szobaleányokból jó asszonyok, mert ilyen belső titkokat ellesnek, eltanulnak az asszonytól. Fogadni mernék, hogy ha (Birnstingel Ida) Juli szakácsné férjhez megy, még ő is fog vagdálni a földhöz tányérokat, hogy feljebb fokozza a férje vonzódását, pedig nem igen hiuném, hogy (Birnstingel Ida) Juli szakácsnének szüksége lenne arra, hogy fokozza a férje vonzalmát; eléggé fel fogja azt fokozni a kedves szakácsnének az az égő két szeme, a melyről nem is hiszem, hogy a levest nem annak a tüzénél melegítette fel, mert attól még a leves is felforr. — Rosszul hiszi Daru Martha ha azt hiszi, hogy azért nem házasetodik (Draskovich) Gergely mert tán fél a feleségtől, — hanem igenis vagy azért nem házasetodik, mert nem nézett még jól bele a Juli szemébe; ha bele nézett volna — meg is házasetodott volna mindjárt ott a szinpadon a publicum szemelattára; vagy azért nem házasetodik, mert a bátyja ugyis elhanyagolja a nejét, — tehát a menyecske szívet előbb-utóbb reményli megnyerni; mert nem láttam ugyan azt a szabónét, a ki félnyolcz órát írt fel egy papírosra; de láttatlanba is kimondom, hogy nem szebb, kivált pedig nem lehet kedvesebb mint a sógorúje. En ha neki volnék — azért járnék az állatkeretbe, pedig ő jár, — mert igen emlegette, — mondom azért járnék, hogy onnan a férjnek szarvakat hozzak,

Siketnek magam se bánám, ha kellene lenni, a (Husz) Damoiseau kedvéért, de már vak csakugyan nem lennék; hogy ne halljam az apósom zsörtölődéseit, siket tán még szeretnék is lenni, — de azt már még (Benkovits) Eglantine is hiába mondaná, hogy vaknak kell lenni. — Mert nem látni a kis lány kedves zavarát, férfit hevítő pilulását — az már még szindarabnak, tréfának se lenne elfogadható; mert ha minden siket apának olyan szép, kedves lánya van, akkor engedjenek meg a tisztelt apák, de „muszaj“ azt kívánni, hogy minden apa siket legyen. — No kérem alássan kedves apák, ne méltó, tassanak megharagudni, hiszen látjátok, hogy csak addig kell siketnek lennetek, míg a lányotok megszeret egy vadászt. Ajánlom is minden fiatal embernek, hogy ha azt akarja, hogy szép lány szeresse meg, — hát akkor menjen nyulra vadászni, taposson össze virágos ültetvényeket, löjje agyon a kutyáját, fizessen birságot, perköltséget 100 frtot, aztán ne az ajtón, de az ablakon menjen be — ugy-e hogy szép lányt kapott (Lengyel) Placide minthogy így tett — hozzá még nyerte meg (Miskolczy) Bonifácznak a beleegyezését, — s mondhatom, hogy nem bánja meg. Hogy aztán (Lengyel) Placide jó adag gorombaságot szórt a leendő apósa elé, hiszen ugyse hallotta azokat az öreg, hát csak tréfának kellett venni; meg aztán hányan szórnak mai napig is, — pedig egyik após se volt siket. Az aztán nem szép volt (Lengyel) Placidetől, hogy megijedt, s mikor (Zehery) a rendőrbiztos be akarta kísérni; hát tisztelt Placide ur nem birna eltűrni egy kis bekisértetést azért a Benk... akarom mondani Huszth Eglantineért? Más ember még lánczot is eltűrte a bekisértetés mellett, kivált ha az a láncz rózsaláncz lenne. — Aztán meg ha bekisérnék is a vadászt, és ő előadná a rendőrségnek, hogy hiszen szándékosan tette azt a rendőri kihágást, mert masként nem tudott a szép lányékhöz bejutni. — hát akkor a rendőrség nemesak megboecátana, de meg is dicserné és kiiratná rendeletben, hogy a ki szép lányt akar elvenni — az tartozik a virágokat összetaposni, kutyáját agyonlőni, a házba az ablakon bemenni. — De sokan taposnának virágot, ugrálnak be az ablakon. Harmineznyeg kérője volt annak a kis leánynak, de a harmincznégy összeveve se volt olyan mint Placide, a többi bizonyosan az ajtón járt be s az ablakot csak annyiban vette figyelembe, hogy a kosárral ott ugrott ki; a mai világban nem ugy mint régen, hogy ajtóstól rohantunk be, most ablakostól kell rohanni. Hát ha még nem is az ablakon, de a kéményen mászik be az ember, no akkor meg nagyon is biztos a szép kezek eluyerése. Meg is próbálnam én azt, hanem aztán szépen kérem Zehery rendőrbizost, hogy ott legyen ám ő is, fogjon el, mert azért azt hiszem, hogy a kéményen való bemászáshoz is szükséges a rendőri elfogás.

Három a táncz. — Ne valami nagyon legyen önhitté a férfi, a ki tánczközben hódítja meg a lány szívet; hiszen a zene egy varázskules, mely alatt kinyílik a nő érzelmi világa, — akkor aztán azt a női búbajos benső világot könnyen beláthatja, az aranyos érzelmekek hullámzását szemlélheti, ott van ugy is amaz érzelmekek távesőbe, az a ragyogó gyémántszem. — A földből kiasott gyémánt kevés értékkel bír ahoz képest, mert csak az üveget, vagy más anyagot hasít, vaj, de a női szem olvaszt, olvasztja a legkeményebb férfi szívet is. — Ilyen gondolatok, érzelmekek szálltak gondolatomban, mikor az előadás után következtetett tanczot néztem. Hiszen ha a föld megérdemli, hogy egy és más bolygó csillag forogjon körülte. — akkor azok a ragyogó gyémántok, a mulatságban részt vett nők csakugyan megérdemelték, hogy a férfiak ő körülöttük ott bolygószkodtak; mint mikor a kertész a kert virágot egy helyről más helyre rakogatja, ugy tüntek fel a tánczoló párok ott a terem sima parketjén, a férfi volt a kertész, a nő a virág, csakugyan itt általában a „nefelejt“ volt képviselve, hogy tudna valaki elfelejteni azt a gyönyörű hullámzást, a mi ott a teremben a nők érzelmei által nyer kifejezést. — Jól esett az embernek látni az élet minden prózai hullámtörődés közt azt az üde, azt a búbajos ábrándozást, az ábrándok, illuziók felfelesapódását. S mondhat nekem akárki harmit — mondhatna, hogy a birtén, a dicsőség, a gazdagság, a hatalom teszi nagygyá, boldoggá az embert, — azt elhiszem, hogy külsőleg nagygyá teszi, de boldogságot csak az érzelmekek világa adhat; az érzelmekek világot pedig a nőnek a férfi, férfinél a nő uralja; ez a hatalom — ha átveszi a kormányzást — lesz áldás, lesz edesség az életben, tartani fog örökké, sőt fokozódni fog az érzelmekek vidulása s örömmel látjuk egymás arczán az élet jókedvét, örömmel veszünk részt egymás gyönyörködésében, alig várjuk, hogy egymással találkozzunk, kívánni fogjuk, hogy mentől többször legyen műkedvelői előadás s annak befejezésül mindannyiszor kedélyes tánczmulatság.

Hogy kik vettek részt e tánczmulatságban, azt hiszem, hogy nem szükséges névszerint elősorolni, csak annyit mondok általános ismertetőnek, hogy ott volt a „szép nem“ csaknem teljes számmal; és pedig a szép nem kifejezést a szó legközvetlenebb értelmében méltóztassék venni, mert igazán bennünket egynehány csunyát leszámítva, — még a leggyűlölt is eljöhett volna akár nézőnek, akár táncz-

*) Lásd tárczarovatunkat.

CSARNOK.

A kamarási méltóság elnyerésének próbája.

A kamarási méltóság egyike a kitüntetés legrégibb módjainak hazánkban, mégis kevesen tudják azon módokat, melyek szerint e méltóság a személyes érdemek hossza sora mellett elnyerhető. Epeuzért közöljük itt régibb és újabb iratok nyomán curiosum gyánant azon kelleket, melyek ennek elnyerésénél szükségesek.

A kamarai méltóság, vagy ösök próbájára nézve megkivántatik:

I. Ha a szülők már es. k. kamarások és csillagkeresztes dámák.

1. §. A folyamodó keresztlevele — ki kell, hogy a 30 éves kort elérte legyen; — a születés napjának pontos kitétele, mindkét ágon levő szülők megnevezése; házasságuk és elhalálzásuk évének és napjának megjelölése.

2. §. Főkamara hivatali bizonyítványa, hogy folyamodó atya, az ösök szabályszerű beigazolása után nyerte el a es. kir. kamarási méltóságot.

3. §. Csillagkeresztes rend elnyeréséről szóló bizonyítvány, hogy folyamodó anyja, az ösök szabályszerű beigazolása után lett csillagkeresztes dáma.

II. Ha folyamodó korábban már es. kir. nemes apród volt.

4. §. Folyamodó keresztlevele, az 1. §. szerint.

5. §. Bizonyítvány arról, hogy folyamodó, a es. kir. nemes apródi állás elnyerésekor öseit szabályszerűleg és kifogástalanul igazolta. Ki az 1868. év után teitte le e próbát, kimutatni tartozik, hogy az megegyező volt a kamarási méltóság elnyerésére megkivántató 8 atyai és 4 anyai ös beigazolásával.

III. Ha folyamodó alapítványos nemes lovagrend valóságos vagy tiszteletbeli tagja:

6. §. Keresztlevél az 1-ső §. szerint.

7. §. A nemes lovagrend bizonyítványa, hogy a felvétel a szabályszerű igazolási mód szerint történt. Elegendő a leszármazási fának hiteles másolata is, ha azt, a nemes lovagrend hitelesítette.

IV. Ha folyamodó a kamarási méltóság elnyerésére megkivántató ösöket a es. k. főkamara hivatalnál maga igazolja:

8. §. Keresztlevél az 1. §. szerint.

9. §. Leszármazás igazolása — 8 izen az atyai és 4

izen az anyai nemes ágon. Kétségtelen nemes családnál a ezimerek kifestése mellőzhető is.

A családi és keresztnevek teljesen kiürandők.

A leszármazási fa kimutatandó, ily alakban (megyei levéltárban megtekinthető):

Ha négy legelőkelőbb, egyszersmind legidősb nemes abból a megyéből hol folyamodó lakik, vagy a honnan családja származik, e leszármazási fát lelkiismeretesen megvizsgálja, sub fide nobili helyesnek nyilvánítja, aláírja és pecsétjével ellátja: ösök próbájának ez elegendő s további kimutatásra szükség nincsen. De az illető hatóságnak is meg kell ezt erősítenie, azzal a világos kijelentéssel, hogy a leszármazási fán kitett izek teljesen igazolva vannak s az egymásra következő nemzedékek, a megyébe bekebelezett, vagy kétségtelen nemesekül ismert családokhoz tartoznak, ha az illető hatóság e megerősítése a leszármazási fán hiányoznak.

10. §. Teljes leszármazási és nemesi próba teendő. Erre megkivántatik.

a) hogy igazolja folyamodó a keresztlevélben megnevezett szülőinek szülőit (négy nagyszülő), ezeknek ismét szülőit (nyolcz ös szülő) és így tovább izról-izre, a leszármazási fán kitett nevek és sorozat szerint — okmányilag, hogy nemesek. Próbaerővel bírnak:

a) keresztlevelek, esketési levelek, házassági szerződések, végrendeletek, kötbér, családi szerződések, egyszóval egyházi és világi hatóságok által kiállított okmányok és jogerejű iratok, melyek a házassági leszármazást és nemesi eredetet igazolják;

ha a leszármazási fának egyik vagy másik ősi ezimén egy-egy a kir. kamarás, csillagkeresztes dáma, vagy alapítványi rend lovagja jön elő, az attól felmenő ösök beigazolatlaknak tekintendők, feltéve, hogy az illető kamarás, dáma, lovag ösei már igazolva vannak mint nemesek.

ha egyik-másik izen a leszármazás jogérvényes okirattal nem igazolható, mert tűz, vagy más baleset által megsemmisült, a mit hiteles tanúk bizonyítsanak, segéd próbául tekintetnek a magán levelek és iratok is, melyek elfogadhatósága felett a főkamara hivatal esetrel esetre dönt;

b) folyamodó régi nemességét atyai ágon 8 és anyai ágon 4 iziglen kimutatni tartozik, nemesi diplomák, nemesi bizonyáglevelék, vagy a nemesség országgyűlési beczikke-

lyezése által. Eredeti diploma hiányában a hiteles másolatou a ezimerek kifestendők.

Igazolhatja régi nemességét a folyamodó a nemes lovagrend, vagy nemes egyházi alapítók bizonyítványával, a mennyiben családja felvétellett, felesküdt, ezimérét bemutatatta.

Ha egy és ugyanazon családnál a leszármazási fán különböző nemességi izek, nevek és ezimerek fordulnak elő, a különbözet okmányokkal hirdetendő.

Kétség támadván a nemesség felett, szorítható a folyamodó arra is, hogy leszármazását a nemesség-szerzőig, vagy valamely a főkamara hivatal által megnevezendő ösig vigye fel. Kétségtelen, régi nemes családok a nemesség bizonyítása alól fel is mentethetnek.

11. §. A nemesség próbáját és leszármazás rendjét, külön kísérő irat mellett kell bemutatni, az ügy támogatására felhozott minden egyes okiratot számozva mellékelni.

12. §. Az okiratok jogerejűleg kiállítandók a szabályszerű peeset alatt. Eredeti nyelven kelt okmány, hiteles német fordításban bemutatandó. A külföldieket a követség és es. kir. külügyminiszterium hitelesíti.

A es. kir. főkamara hivatalhoz ily módon beérkezett okmányok és családi iratok, hivatalos használat után folyamodónak azonnal visszaadnak s a levéltárba csak külön kérelemre tartatnak, mint a letevő magántulajdona s csak az ő vagy meghatalmazottja, illetve törvényes utóai kívánására adatnak ki.

A főkamara hivatal, 1874-től kezdve, az elfogadott leszármazási tákról hiteles másolatokat tart vissza.

Stelkovic István.

Szerkesztői üzenetek.

B B Köszönjük.

S. L. A leirást. — legyen annak tárgya akár a népelet, akár a természetben feltalálható szep, — az egyes részek, epizódok eleven featése, ügyes csoportosítása teszi műbecsüvé. — Ha ekként átdolgoztatik, be fog válni.

M. L. Levelünkre hasztalan várjuk a választ.

Z. J. Meddig marad az ígért pusztá ígért?

K. J. Vettük, köszönjük, közöljük. A jokivánatot szívből viszonzozuk.

G. Gy. Későn kaptam, de így is köszönöm. Üdvözöllek!

Felölös szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Eladó.

Grünbaum József bátkai lakos eladja a tulajdonát képező bolti lakházát; — továbbá 30 hold földet, [fele része rét] — és az országut mellett fekvő korcsmát, mely 8^o-ot jövedelmez. — A fenti ingatlan két részben is eladó.

A feltételek iránt értekezhetni a tulajdonossal.

Szabad kézből eladó ház.

A belső rózsautczában 14. sz. a. ház, — mely két utcára szolgál, és különösen alkalmas a gazdálkodással foglalkozók részére — szabad kézből eladó.

Tudakozódásokra szívesen szolgál felvilágosítással Mindszenti Bertalan tulajdonos.

Előfizetési felhívás

az „ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY”

X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindentelű munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merittetnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, a melyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltenek s melyek mellett ezen felül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségtől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és máhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre . . . 6 frt. | Félévre . . . 3 frt. | Negyedévre . . . 2 frt.
Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Árlejtési Közlöny” kiadóhivatalába.
Budapest, Bálvány-utca 3.

Karácsonyi s ujévi ajándéku!

Alantirt ezukrázdájában kapható mindenféle karácsonyi s ujévi ajándéku alkalmas ezukorkák disz- és tréfás feliratu vagy jelképes dobozoktan darabonkint és kiloszámrá; valamint különféle sütemények, torták 1—10 frtig. jelesül: piskota-, kenyér-, chokolade-, hab-, linczi-, mándola-, dió-, mogyoró-, narancs-, gesztenye-, creme-, tiroli-, britt-, Stephania-, gyümölcs-, spanyolszél; ugyszintén birs-sajt diszes formákban, kilója 2 frt. Különös figyelmébe ajánlom különleges italaimat utazó flaçon üvegekben és kínai korsókban. Ezen kívül kaphatók nálam rum, thea és thea-sütemények következő árjegyzék szerint:

Valódi jamaikai rum I. számu 1 liter 3 frt 50 kr., kis üveg 1 frt 25 kr.
" " " II. " 1 " 2 frt 50 kr., kis üveg 1 frt — kr.
" " " III. " 1 " 1 frt 60 kr., kis üveg — frt 80 kr.
Brazíliai és cuba rum — — — 1 frt 20 kr., kis üveg — frt 65 kr.
Tiszta fehér rum — — — 3 frt — kr.

Kitünő vegyítékü thea kilója 6—10 frt, dobozonkint 80 krtól 1 frt 50 krig.
Thea sütemények 20 féle, kilója 2 frt és 1 frt 50 kr.

Pozsonyi kétszersült, csomagja 25 kr.
Malaga " 25 kr.
Thea-ostya, csomagja 35, 50 és 90 kr.
Császár piskota, csomagja 25 és 50 kr.

E szakba vágó minden megrendeléseket a legnagyobb pontossággal elfogad Rimaszombat, (főtér) 1883. decz. 6.

Miskolezy István,
ezukrász.

Arverési hirdetmény.

5113. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lusztig Tóbiás végrehajtatónak Mihályi János végrehajtatást szenedő elleni 66 frt 90 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében — a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Balogfala községben fekvő, a batogfali 64. sztjkyben foglalt nemesi birtoknak Mihályi Janos 1/4 rész illetményére az árverést 340 frtban ezenel megállapított kikéltáti árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi január hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Balogfala községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megalapított kikéltáti áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 34 frtot készpénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. tszék miut tkvihalóság. Rimaszombat. 1883. szept. 28.

Török, kir. tszéki elnök.

Vadászoknak és a n. é. közönségnek!!

Král András Ratkón ajánlja, illetve elfogad megrendeléseket saját gyártmányu szürke, barna, vagy fekete posztóból készült

b o t o s o k r a,

melyek kívánat szerint a legrövidebb idő alatt következő áron készíttetnek, s készpénzfizetés, vagy utánvét mellett szállíttanak: erős talppal ellátva térdig érő 4 frt 50 kr., térden felüli egész magassáru 7 frt, mely megrendelés esetén a lábfej hosz- és magasságának mértéke kéretik.

A rimaszombati takarékpénztár

1884. január hó 1-sejétől fogva

az eddig 4^o mellett elfogadott, valamint az ezen-tuli állandó uj betéteknek kamatát 4¹/₂^o-ra, — az eddigi 3¹/₂^o betétekét pedig 4^o-ra emeli fel.

Az igazgatóság.